

[Johs. Christiansen.]

— eller er der i så henseende nogenlunde frit slag for politiet med dets hemmelige kartoteker?

Den højtærede justitsminister sagde yderligere i fredags, at konkrete eksempler måtte forelægges ministeren for, at denne eventuelt kunne gribe ind. Jeg har den opfattelse, at sagen stiller sig anderledes. Det er ministerens opgave at føre den fornødne kontrol. Der har i den senere tid været offentliggjort flere protester med navns underskrift mod landets udenrigs- og forsvarspolitik. På dette grundlag kan stikprøver foretages af ministeren. De pågældende navne kan ikke være ministeren ubekendt; hvis det skulle være tilfældet, har jeg disse navne og kan give ministeren dem. Hvis man vil foretage stikprøver, ja, så kan man tage nogle af disse navne, og så kan man spørge de pågældende politikredse, om nogle af disse navne er opført i kartotekerne. Jeg vil gerne spørge den højtærede justitsminister, om en kontrol af denne art vil blive forsøgt. Iøvrigt ville det være meget ønskeligt at få en udtalelse om, efter hvilke regler føringen af de nævnte kartoteker i det hele taget foregår.

Til slut vil jeg i samme forbindelse gerne sige, at tanken om, at også hjemmeværnet nu søger mulighed for at føre hemmelige kartoteker, fylder mig med højst mærkelige forestillinger. Jeg vil bede den højtærede minister om at have opmærksomheden meget skarp henvendt på dette forhold. Hvis det nemlig skulle blive tilfældet, må jeg mene, at så er vi kommet så langt ud i vort demokratiske og frie land, at vi er ved at komme ud i det, som vi netop vil værge os imod ved det værn, vi søger at bygge op om borgernes rettigheder og borgernes demokratiske frihed.

Poul Møller: Ved behandlingen i foråret af lovforslaget om skillemonter rejste jeg af hensyn til de blinde og svagsynede medborgere spørgsmålet om pengesedlernes størrelse, og den højtærede finansminister var så venlig at love at lade min henstilling om forskel mellem seddelstørrelserne gå videre til Danmarks Nationalbank. Dette har åbenbart ikke båret frugt, og vi har fået flere forklaringer herpå.

Man har for det første sagt, at henstillingen kom for sent, man var for langt med forberedelserne. Hertil er efter min

opfattelse at sige, at offentligheden jo ikke kan reagere, før den ved noget om spørgsmålet, og at ulykken ved at ændre et format, efter at forberedelserne var påbegyndt, ikke synes katastrofal.

Når man dernæst fra nationalbankens side har anført rationaliseringssynspunkter, forekommer det mig, at vi er kommet for langt ud. Det er jo ikke så forfærdelig mange år siden, at vore tikroner var prægede guldmønter, virkelig kunstnerisk udført. Nu er vi altså af rationaliseringshensyn kommet dertil, at tikronesedlerne ikke i mørke og af svagsynede personer må kunne skelnes fra femkronesedlerne. Det er nok muligt, det er lettere at fremstille sedlerne i samme størrelse; men skal der overhovedet tales om rationaliseringshensyn, når det drejer sig om pengesedler, må det afgørende synspunkt være, om de efter deres form er praktiske, let kendelige og dermed let anvendelige i omsætningen; thi det er jo nu engang for at lette omsætningen, at vi har pengesedlerne, og rationaliseringshensynet ved fremstillingen af pengesedlerne må derfor ikke gå ud over omsætningshensynet.

Jeg forstår derfor ikke, hvor de politiske repræsentanter i nationalbankens repræsentantskab har været henne ved den lejlighed, hvor denne seddelstørrelse blev vedtaget. Især forstår jeg det ikke, når jeg tænker på, hvilke omhyggelige udvalgsbehandlinger vi her i folketinget underkastede lovforslaget om skillemonter. Her, hvor det drejede sig om 1-, 2-, 5-, 10-, og 25-ører, blev synspunkterne vendt og drejet; men når det drejer sig om fem- og tikronesedler, stilles offentligheden overfor fuldbyrdende kendsgerninger, som vi blot har at tage til efterretning. Jeg er ikke modstander af, at banken er eneberettiget til at udstede pengesedler, og jeg skal ikke her komme ind på de økonomiske synspunkter, der ligger til grund for denne opfattelse; men det er min bestemte mening, at banken med hensyn til sedlernes form og deres praktiske anvendelighed bør tage et videregående hensyn til henstillinger, der kommer fra rigsdagen og fra regeringen, end tilfældet har været i denne omgang.

Under den såkaldte storpolitiske drøftelse, som indledte denne finanslovdebat, kom den næststørste rigsdagsgruppe ikke til orde. Jeg tænker ikke i denne forbindelse på det ærede medlem hr. Elgaards gruppe,